

Sygn. akt I C 899/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Lidia Grzelak

Protokolant st. sekr. sąd. Jolanta Dziki

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2018 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa I. B. i A. B.

przeciwko M. M.

o zapłatę 40000,00 zł

I uchyla wyrok zaoczny z dnia 22 marca 2016 r.;

II zasądza od pozwanego M. M. solidarnie na rzecz powodów I. B. i A. B. kwotę 40000,00 zł (czterdzieści tysięcy złotych) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od dnia 2 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty;

III w pozostałym zakresie powództwo oddala;

IV nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa od pozwanego M. M. kwotę 2000,00 zł (dwa tysiące złotych) tytułem opłaty sądowej od pozwu;

V zasądza od pozwanego M. M. solidarnie na rzecz powodów I. B. i A. B. kwotę 3600,00 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 899/17

UZASADNIENIE

Powodowie I. B. i A. B. wystąpili z pozwem przeciwko M. M., domagając się zasądzenia kwoty 40000,00 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 20 % w stosunku rocznym oraz zasądzenia na ich rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu.

Postanowieniem z dnia 6 listopada 2015 r. zwolniono powodów od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w sprawie.

Pozwany M. M. nie zajął stanowiska w sprawie, nie złożył żadnych wyjaśnień w sprawie i nie wnosił o rozpoznanie sprawy pod swoją nieobecność.

Wyrokiem zaocznym z dnia 22 marca 2016 r. wydanym w sprawie I C 962/15 Sąd Rejonowy w Ciechanowie:

I zasądził od pozwanego M. M. solidarnie na rzecz powodów I. B. i A. B. kwotę 40000,00 zł z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od dnia 2 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty;

II w pozostałym zakresie powództwo oddalił;

III nakazał ściągnąć od pozwanego M. M. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2000,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu;

IV wyrokowi w pkt I nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Pozwany M. M. wniósł w ustawowym terminie sprzeciw od wyroku zaocznego. Pozwany podniósł, że nie zawierał umowy pożyczki, a nadto przedawnienie roszczeń powodów.

Postanowieniem z dnia 3 kwietnia 2017 r. pozwany M. M. został zwolniony od 1/2 części opłaty sądowej od sprzeciwu od wyroku zaocznego.

Sprawę wpisano do repertorium C pod nowy numer tj. I C 899/17.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, powodowie I. B. i A. B. podtrzymali żądanie pozwu, wnosili ponadto o obciążenie pozwanego M. M. obowiązkiem zwrotu na ich rzecz również kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany M. M. początkowo uznał powództwo do kwoty 4000,00 zł, w pozostałej części wnosił o oddalenie powództwa. Ostatecznie pozwany M. M. wnosił o oddalenie powództwa w całości.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 1 sierpnia 2011 r. I. B. i A. B. zawarli umowę pożyczki z M. M. na kwotę 40000,00 zł. Spłata pożyczki miała nastąpić do dnia 1 sierpnia 2013 r. M. M. zobowiązał się na wypadek opóźnienia w spłacie pożyczki do zapłaty odsetek umownych w wysokości 20 % w stosunku rocznym. Umowa została sporządzona na piśmie. Umowa pożyczki została własnoręcznie, czytelnie, każdy imieniem i nazwiskiem, podpisana przez strony oraz zostały zapisane numery pesel stron. W § 2 umowy M. M. pokwitował odbiór kwoty pożyczki (umowa pożyczki k. 93).

M. M., pomimo upływu uzgodnionego terminu, nie zwrócił I. B. i A. B. pożyczki (bezsporne).

Prawomocnym wyrokiem z dnia 5 sierpnia 2015 r. Sąd Rejonowy w Ciechanowie wydanym w sprawie I C 24/15 umorzył postępowanie w sprawie z powództwa A. B. i I. B. przeciwko M. M. i P. M. o zapłatę w stosunku do pozwanego M. M. oraz oddalił powództwo w stosunku do pozwanego P. M. (akta I C 24/15).

W Sądzie Rejonowym w Ciechanowie w sprawie I C 946/16 toczy się postępowanie z powództwa A. i I. małż. B. przeciwko P. M. o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powodów umowy darowizny z dnia 25 marca 2014 r. nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Ciechanowie prowadzi księgę wieczystą KW (...) dokonanej przez M. M. na rzecz P. M.. Postępowanie jest zawieszono postanowieniem z dnia 27 czerwca 2017 r. w trybie art. 177 § 1 pkt 1 kpc (akta I C 949/16).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt sprawy I C 24/15 oraz I C 946/16, umowy pożyczki (k. 93), opinii biegłego sądowego w zakresie kryminalistycznych badań pisma ręcznego, podpisów, pisma maszynowego i technicznych badań sfalszowanych dokumentów mgr E. B. (k. 104 – 116) oraz zeznań powodów A. B. (k. 87 – 88, 131) i I. B. (k. 88, 132).

W ocenie Sądu, powyższe dowody są w pełni wiarygodne. Szczególne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy ma umowa pożyczki z dnia 1 sierpnia 2011 r. oraz opinia biegłego sądowego z zakresu kryminalistycznych badań pisma ręcznego, podpisów, pisma maszynowego i technicznych badań sfalszowanych dokumentów mgr E. B., którą Sąd w całości podzielił. Przedstawiona przez powodów umowa zawiera wszystkie istotne postanowienia, zarówno

co do daty zawarcia umowy, jej przedmiotu, określa termin zwrotu pożyczki oraz wysokość oprocentowania na wypadek opóźnienia w jej spłacie, jak również podpisy własnoręczne stron umowy. W treści umowy zawarto również pokwitowanie odbioru kwoty pożyczki przez pozwanego M. M.. Wskazać należy, że biegły sądowy w szczegółowy sposób uzasadnił wnioski opinii, opierając swoje twierdzenie na tablicach poglądowych, na których zilustrowano dokonane ustalenia. Pozwany M. M. kwestionował opinię biegłego, twierdził, że nie zostało udowodnione czy umowa pożyczki została sporządzona w jednym czasie i nie nastąpiło w jej treści dopisanie danych nie znajdujących się w pierwotnej treści umowy. Biegły sądowy mgr E. B. wskazał w opinii, iż kwestionowany przez pozwanego M. M. dokument w postaci umowy pożyczki jest dokumentem autentycznym. Pozwany M. M. nie przedstawił natomiast swojego egzemplarza umowy, choć jak wynika z treści umowy (§ 6) została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron. Skoro pozwany M. M. twierdzi, że podpisywał umowę innej treści, nie kwestionując jednocześnie własnego podpisu na złożonym przez powodów egzemplarzu, powinien przedłożyć umowę, którą – jak twierdzi – podpisywał, umowę innej treści.

Z tych względów Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego M. M. (k. 88, 95, 132). Jak wskazano powyżej, pozostałe dowody, którym Sąd dał wiarę stanowią spójną i logiczną całość. Pozwany M. M. nie wykazał, że umowa pożyczki z dnia 1 sierpnia 2013 r. została w jakikolwiek sposób po tej dacie przerobiona.

Sąd zważył co następuje:

Jak wskazano powyżej, wyrokiem zaocznym z dnia 22 marca 2016 r. wydanym w sprawie I C 962/15 Sąd uwzględnił powództwo co do należności głównej oraz części odsetek tj. co do odsetek w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, w pozostałym zakresie oddalając powództwo.

Pozwany M. M. wniósł sprzeciw od w/w wyroku zaocznego.

Zgodnie z art. 347 kpc, po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

W ocenie Sądu, roszczenie powodów I. B. i A. B. zasługuje na uwzględnienie co do zasady.

W świetle ustalonego w niniejszej sprawie stanu faktycznego nie może budzić wątpliwości, że strony zawarły umowę pożyczki, której przedmiotem była kwota 40000,00 zł; zwrot pożyczki miał nastąpić w terminie do dnia 01 sierpnia 2013 r. Strony uzgodniły w umowie – na wypadek opóźnienia w spłacie pożyczki - wysokość odsetek umownych na 20 % w skali roku, a zatem w wysokości przewyższającej wysokość odsetek ustawowych.

Zgodnie z art. 720 § 1 kc, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Nie budzi wątpliwości Sądu, że pozwany M. M. nie wywiązał się z umowy i nie zwrócił dotychczas przedmiotu pożyczki.

Jak wskazano powyżej, pozwany M. M. nie wykazał, że inny był przedmiot umowy z dnia 1 sierpnia 2011 r., w szczególności, że umowa została po tej dacie w jakikolwiek sposób przerobiona.

Nie zasługuje również na uwzględnienie zarzut przedawnienia podnoszony przez pozwanego M. M.. Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają szczególnych przepisów dotyczących przedawnienia roszczeń z umowy pożyczki, za wyjątkiem przedawnienia roszczenia biorącego pożyczkę o wydanie przedmiotu pożyczki – art. 722 kc. W zakresie zatem żądania zwrotu pożyczki zastosowanie mają przepisy ogólne dotyczące przedawnienia roszczeń, a zatem art. 117 i nast. kc. Zgodnie z art. 118 kc, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat (poprzednio lat dziesięć), a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Stosownie zaś do art. 120 § 1 kc, bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. W myśl art. 123 § 1 pkt 1 kc, bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń

danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Jak wskazano powyżej, termin zwrotu pożyczki upływał dnia 1 sierpnia 2013 r., a zatem roszczenie stało się wymagalne z dniem 2 sierpnia 2013 r. Pozew w niniejszej sprawie wpłynął do tut. Sądu w dniu 12 października 2015 r., a zatem nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 kc.

Z uwagi na zastrzeżenia umowne dotyczące wysokości odsetek za opóźnienie w zwrocie pożyczki Sąd zasądził odsetki od powyższej kwoty w wysokości maksymalnej, wynikającej z ustawy od dnia 2 sierpnia 2013 r. tj. od dnia następnego po upływie terminu zwrotu pożyczki wynikającego z § 3 umowy. Jednocześnie Sąd ograniczył wysokość odsetek umownych do wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie, mając na uwadze ograniczenia ustawowe w zakresie wysokości odsetek maksymalnych (art. 359 § 2¹¹² kc w zw. z art. 481 § 2 kc w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy). W pozostałym zakresie tj. co do żądania zapłaty odsetek umownych w wysokości przewyższającej odsetki maksymalne za opóźnienie, Sąd oddalił powództwo jako niezasadne w świetle przepisów kodeksu cywilnego w zakresie odsetek.

W związku z powyższym Sąd w pkt I wyroku uchylił wyrok zaoczny z dnia 22 marca 2016 r., orzekając ponownie co do istoty sprawy. Sąd zasądził zatem od pozwanego M. M. solidarnie na rzecz powodów I. B. i A. B. kwotę 40000,00 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od dnia 2 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, obciążając nimi w całości pozwanego M. M.. Sąd nakazał zatem ściągnąć od pozwanego M. M. opłatę sądową od pozwu w kwocie 2000,00 zł, od której powodowie byli zwolnieni, stosownie do art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Ponadto Sąd zasądził od pozwanego M. M. na rzecz powodów zwrot kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 3600,00 zł; wysokość kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.